

Sygn. akt VIII U 1473/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka
Protokolant:	Ewa Grychtol

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2018 r. w Gliwicach

sprawy J. G. (1) (G.) oraz J. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o podleganie pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu

na skutek odwołania J. G. (1) oraz J. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 2 lutego 2018 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż J. G. (1) jako pracownik u płatnika składek J. P. podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od 13 listopada 2013 roku do 30 listopada 2017 roku;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rzecz J. P. kwotę 180 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Teresa Kalinka

Sygn. VIII U 1473/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 lutego 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że J. G. (1) jako pracownik u płatnika składek u J. P. nie podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od 13 listopada 2013 roku do 30 listopada 2017 roku. Ustalono, że J. G. (1) w spornym okresie została zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego przez płatnika składek J. P. jako pracownik. W tym okresie z J. G. (1) zawarto dwie umowy o pracę na stanowisku kelnerka - bufetowa w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem w wysokości minimalnego wynagrodzenia. W okresie od 22 lutego 2014 roku do 8 czerwca 2014 roku J. G. (1) miała wypłacony zasiłek chorobowy z ubezpieczenia społecznego, a od 9 czerwca 2014 do 7 czerwca 2015 roku przebywała na zasiłku macierzyńskim. Od 8 czerwca 2015 roku do 30 listopada 2017 roku przebywała na urlopie wychowawczym. Płatnik składek nie przedstawił żadnych fizycznych dokumentów potwierdzających fakt świadczenia pracy przez J. G. (1) w spornym okresie. Organ rentowy wskazał, że J.

G. (1) została zwolniona z dniem 31 sierpnia 2013 roku po wyczerpaniu wszystkich świadczeń zasiłkowych tym urlopu wychowawczego i ponownie została zgłoszona do ubezpieczeń w dniu 13 listopada 2013 roku kiedy ponownie była w ciąży. Zdaniem organu rentowego w niniejszej sprawie winien mieć zastosowania art. 58 §1,2 k.c. bowiem doszło do naruszenia zasady równowagi pomiędzy udziałem w tworzeniu funduszu ubezpieczeniowego, a wysokością świadczeń wypłacanych z tego funduszu.

Odwołania od decyzji złożyły J. G. (1) i J. P.. J. G. (1) wniosła się o przywrócenie terminu do złożenia odwołania od decyzji uzasadniając zwłokę swoim stanem zdrowia. Podniosła, że była pracownikiem w M. K. od 2003 roku .W roku 2013 wyraziła zgodę na ponowne zatrudnienie, bowiem zależało jej na pracy, tym bardziej, że właśnie dowiedziała się o kolejnej ciąży.

J. P. domagała się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez orzeczenie, że ubezpieczona podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu oraz wypadkowemu w okresie od 13 listopada 2013 roku do 30 listopada 2017 roku oraz zasądzenia od organu rentowego na rzecz płatnika składek kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 11, 12,13 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 58 k.c. poprzez bezzasadne uznanie, że w niniejszej sprawie spełnione zostały przesłanki do stwierdzenia iż ubezpieczona nie podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i chorobowemu , wypadkowemu w okresie od dnia nawiązania stosunku pracy. Nie zgodziła się ze stanowiskiem organu rentowego, że brak jest dowodów potwierdzających wykonywanie obowiązków pracowniczych przez J. G. (1). W wskazała, że przyczyną ponownego zatrudnienia ubezpieczonej były zmiany związane z planowanym remontem restauracji i od daty zawarcia umowy w dniu 13 listopada 2013 roku do daty skorzystania z zasiłku chorobowego związanego z ciążą i J. G. (1) wykonywała obowiązki pracownicze.

Organ rentowy wniósł to o oddalenie odwołań .Podtrzymał stanowiska zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji , podnosząc, że w przypadku braku podstaw do stwierdzenia nieważności zawartej umowy o pracę stwierdzić należy iż wskutek jej zawarcia doszło do sprzeczności z zasadami współżycia społecznego .

Domagał się zasądzenia od odwołujących kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

J. G. (1) w roku 2000 ukończyła liceum zawodowe w zawodzie kelner -bufetowa. W dniu 1 czerwca 2003 roku zawarła umowę o pracę na podstawie której została zatrudniona w M. K. w K. w niepełnym wymiarze czasu pracy. Umowa była wielokrotnie przedłużana. Z dniem 1 stycznia 2007 roku została zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy na czas nieokreślony. Pracę świadczyła do 31 sierpnia 2013 roku , bowiem w dniu 31 lipca 2013 roku zawarto porozumienie zmieniające warunki pracy w ten sposób, że strony zmieniły warunki umowy o pracę - umowę na czas nieokreślony zmieniono na umowę terminową – do dnia 31 sierpnia 2013 roku. Podobne porozumienie zmieniające warunki pracy J. P. zawarła z wszystkimi pracownikami zatrudnionymi w tym okresie w M. K., z tym że część pracowników miała zakończyć pracę pod koniec sierpnia, część pod koniec września , a część pod koniec października.. Było to spowodowane tym, że miał się rozpocząć remont restauracji. Podczas oględzin firma remontowa wskazała, że remont rozpocznie od najniższego poziomu ,w związku z czym restauracja miała być nieczynna. W listopadzie 2013 roku rozpoczął się remont, ale wbrew temu, co pierwotnie ustalono modernizację zaczęto od górnego poziomu. W związku z tym okazało się, że nie ma potrzeby zamykać całego lokalu. Z uwagi na to, że karczma działała na tamtejszym rynku od kilkunastu lat zgłaszały się grupy wycieczkowe z pytaniem o możliwość zamówienia posiłków. J. P. uznała, że nie ma przeszkód, aby takie posiłki dla grup wydać , ale do tego potrzebna była jej pomoc.. Pomimo tego, że zamówienia były niesystematycznie ,to zachodziła konieczność stałej obecności właściciela bądź innej osoby w K. w czasie przebywania ekipy remontowej, Pracownicy remontowi musieli mieć dostęp do wszystkich pomieszczeń, w tym magazynów. J. P. sprawuje opiekę nad dzieckiem o znacznym stopniu niepełnosprawności wymagającym całodobowej opieki. W związku z tym zwróciła się z propozycją ponownego zatrudnienia do J. G. (1). Ubezpieczona była pracownikiem o najdłuższym stażu pracy. Cieszyła się pełnym zaufaniem pracodawcy . Wyraziła zgodę na ponowne zatrudnienie, ponieważ zależało jej na pracy, również z tej przyczyny że właśnie dowiedziała się iż jest w kolejnej ciąży.

Nie powiedziała o tym szefowej. Dopiero w styczniu 2014 roku, kiedy ta poleciła jej przenoszenie ciężkich rzeczy J. G. (1) poinformowała pracodawcę, że jest w ciąży .

Pierwszy raz zaszła w ciążę w 2007 roku lub 2008 roku i poroniła w dziewiątym tygodniu. Dziecko z kolejnej ciąży urodziła 31 października 2009 roku. Po urodzeniu dziecka skorzystała z urlopu macierzyńskiego i wychowawczego . Trzeci raz zaszła w ciążę we wrześniu 2013 roku i urodziła dziecko 9 czerwca 2014 roku. Po skończonym urlopie macierzyńskim ponownie korzystała z urlopu wychowawczego, który miał skończyć się w listopadzie 2017 roku . W dniu 3 maja 2017 roku trafiła na oddział intensywnej opieki medycznej w stanie zagrażającym życiu z powodu zapalenia trzustki. Zapadła w śpiączkę i w szpitalu przebywała przez 5 tygodni. Później leczona była w szpitalu w S.. Opuściła szpital na początku listopada 2017 roku. Nadal pozostaje na leczeniu, jest niezdolna do pracy. Ma zamiar starać się o prawo do renty.

Zarówno J. P. , jak i J. G. (1) nie pamiętają okoliczności związanych z zawarciem umów o pracę w dniu 13 listopada 2013 z 1 grudnia 2014 roku obejmującą okres od 1 grudnia 2014 roku do 30 listopada 2017 roku. J. G. (1) w tym okresie korzystała z urlopu macierzyńskiego. Jak zeznała J. P. umowa ta została zawarta prawdopodobnie dlatego, że bardzo jej zależało na tym , by po wykorzystaniu świadczeń związanych z macierzyństwem J. G. (1) wróciła do niej do pracy. Również J. G. (1) zależało na kontynuacji zatrudnienia. Po dniu 30 listopada 2017 roku J. G. (1) do pracy nie wróciła z uwagi na niezdolność do pracy. Kiedy złożyła wniosek o wypłatę zasiłku chorobowego za okres od 1 grudnia 2017 roku do 15 grudnia 2017 roku organ rentowy wszczął postępowanie wyjaśniające, którego efektem jest zaskarżona decyzja.

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie kopii akt osobowych J. G. (1), przesłuchania w charakterze świadka H. Ś. (k. 91 a.s.) oraz odwołujących J. G. (1) (k. 92-93 a.s.) oraz J. P. (k. 93 - 94 a.s.) , dokumentów księgowych z (...) (M. K.) obejmujących okres od listopada 2013 do stycznia 2014 roku). Powyższym dowodom dał wiarę. Są one spójne, logiczne i przekonujące. Wynika z nich , że J. G. (1) była pracownikiem M. K. od 1 czerwca 2003 roku do 31 sierpnia 2013 roku , i od 13 listopada 2013 roku . Dokumenty księgowe wskazują, że J. P. prowadziła działalność gospodarczą w okresie od listopada 2013 do stycznia 2014 roku, kiedy ubezpieczona była zatrudniona na podstawie umowy o pracę. Za zatrudnieniem J. G. (1) przemawia również skomplikowana sytuacja rodzinna pracodawczyni związana ze sprawowaniem stałej opieki nad niepełnosprawnym (...) lutego 2014 roku J. G. (1) korzystała ze świadczeń związanych z ciążą i porodem, a umowa o pracę uległa rozwiązaniu z dniem 30 listopada 2017 roku, bowiem na taki okres została zawarta.

Zaskarżona decyzja została wydana w dniu w 2 lutego 2018 roku , a odebrana przez J. G. (1) w dniu 7 lutego 2018 roku. Odwołanie J. G. (1) wpłynęło do organu rentowego w dniu 8 marca 2018 roku. Uchybienie terminowi do złożenie odwołania jest nieznaczne, a biorąc pod uwagę problemy związane ze zdrowiem przyjęć należało że zwłoka w złożeniu odwołania nie uzasadnia jego odrzucenia, bowiem była niezawiniona przez odwołującą i uzasadniona okolicznościami . W związku z tym sąd rozpoznał odwołania merytorycznie.

Sąd zważył co następuje :

Odwołania zasługują na uwzględnienie.

Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję skupił swoją uwagę jedynie na okresie od 13 listopada 2013 roku. Tymczasem, z ustalonego stanu faktycznego wynika, że J. G. (1) przed dniem 13 listopada 2013 roku była pracownikiem J. P. od dnia 1 czerwca 2003 roku do 31 sierpnia 2013 roku, w tym od 2007 roku – w pełnym wymiarze czasu pracy. W związku tym nie może się ostać twierdzenie organu rentowego o naruszeniu zasady równowagi pomiędzy udziałem w tworzeniu funduszu ubezpieczeniowego a wysokością świadczeń wypłacanych przez organ rentowy przez strony zawierające umowę o pracę w dniu 13 listopada 2013 roku i w dniu 1 grudnia 2014 roku .

Sąd rozstrzygając sprawę miał na uwadze przepisy kodeksu pracy obowiązujące w okresie zatrudnienia J. G. (1) u J. P.. Trzeba mieć na uwadze, że z J. G. (2) zawarto szereg umów o pracę na czas określony naruszając postanowienia art. 25¹. k.p. Dopiero od 1 stycznia 2007 roku ubezpieczona została zatrudniona na podstawie umowy na czas nieokreślony. W uchwale w składzie 7 sędziów z 28 kwietnia 1994 r. Sąd Najwyższy stwierdził, że „nie jest dopuszczalna

– przez dokonanie wypowiedzenia zmieniającego (art. 42 § 1 k.p.) – zmiana rodzaju umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony na umowę na czas określony”. Porozumienie zmieniające warunki pracy i płacy z dnia 31 lipca 2013 roku (k. 40 a.s.) miało na celu obejście prawa. Doszło jednak do skutecznego rozwiązania umowy o pracę . Działania pracodawcy nie miały na celu wyłudzenia świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Zachorowanie J. G. (1) w roku 2017 było zdarzeniem nagłym, nieprzewidzianym i doszło do niego w czasie, kiedy odwołująca podlegała ubezpieczeniom społecznym z tytułu zawartej umowy o pracę.

Od dnia 13 listopada 2013 roku J. G. (1) ponownie podjęła zatrudnienie. Pracę wykonywała , umowa nie miała na celu obejścia prawa, nie naruszała zasad współżycia społecznego. Zdaniem sądu brak jest podstaw do podważenia jej skuteczności. J. G. (1) przez cały sporny okres była traktowana przez pracodawcę jako jej pracownik. Świadczą o tym między innymi deklaracje zgłoszeniowe do ubezpieczeń z dnia 18 listopada 2013 roku (k. 42 a.s.), wniosek o udzielenie urlopu macierzyńskiego z dnia 20 czerwca 2014 roku i wnioski o udzielenie urlopu wychowawczego z dni 25 maja 2015 roku, 19 maja 2016 roku.

Gdyby nie zachorowanie J. G. (1) w roku 2017 wróciłaby do pracy u J. P.. Praca w M. K. była jedynym miejscem zatrudnienia J. G. (1).

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym podlegają... osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami. Zdaniem sądu J. G. (1) w spornym okresie była pracownikiem J. P.. W dacie zawierania umowy w roku 2013 J. G. (1) była w ciąży, lecz ta okoliczność pozostaje bez wpływu na ocenę skuteczności zawartej umowy o pracę. Strony nie działały dla pozorów, w celu obejścia prawa. Zawarcie kolejnej umowy, w czasie, kiedy ubezpieczona korzystała z urlopu macierzyńskiego nie jest zabronione przez prawo. Strony nie miały zamiaru wyłudzić świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Pracodawca miał zamiar zapewnić sobie powrót J. G. (1) po wyczerpaniu przez nią świadczeń związanych z urodzeniem dziecka. W związku z zawarciem tej umowy organ rentowy nie poniósł żadnych dodatkowych wydatków do dnia ustania stosunku pracy z dniem 30 listopada 2017 roku. Trudno dopatrywać się złej woli stron , bądź działania mającego na celu uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego w roku 2017 w dacie zawierania umowy obowiązującej od 1 grudnia 2014 roku.

W związku tym sąd przyjął, że J. G. (1) jako pracownik podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym w spornym okresie i zaskarżoną decyzję zmieniono w całości. Wyrok wydano na podstawie art. 477¹⁴§ 2 kpc. a o kosztach orzeczono na podstawie § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie w brzmieniu obowiązującym od 13 października 2017 roku.

(-) SSO Teresa Kalinka